

Ap1. Fie paraboloidul hiperbolic P de ecuație:

$$\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 2z, \quad a, b > 0$$

- a) Arătați că: (\exists) 2 familii de dr. generatoare ale paraboloidului hiperbolic P , aș. prin fiecare pt. al lui P trec o unică generatoare din fiecare familie. $\{P \text{ este o suprafață dublu reglată}\}$
- În plus, (\forall) 2 generatoare din aceeași familie sunt dr. necoplanare.
- b) (\forall) pt. al paraboloidului hiperbolic P este regulat și planul tangent în fiecare pt. conține cele 2 dr. generatoare care trec prin acel punct.

Sol: a) Fie familiile de dr. $\{d_\lambda\}_\lambda, \{d'_\mu\}_\mu, \lambda, \mu \in \mathbb{R}$ de ec:

$$d_\lambda: \begin{cases} \frac{x}{a} - \frac{y}{b} = 2\lambda \\ \lambda\left(\frac{x}{a} + \frac{y}{b}\right) = z \end{cases} \quad d'_\mu: \begin{cases} \mu\left(\frac{x}{a} - \frac{y}{b}\right) = z \\ \frac{x}{a} + \frac{y}{b} = 2\mu \end{cases}$$

Vom demonstra că orice dr. din familia de dr. $\{d_\lambda\}_\lambda$ este generatoare a paraboloidului hiperbolic.

Făcând produsul membru cu membru al celor 2 ec de mai dr. d_λ , și simplificând cu λ ($\lambda \neq 0$) $\Rightarrow \frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 2z$

Interpretarea geometrică: (\forall) pt. al unei dr $d_\lambda, \lambda \neq 0$ este pt. al paraboloidului hiperbolic P .

Dacă $\lambda = 0 \Rightarrow d_0: \begin{cases} \frac{x}{a} - \frac{y}{b} = 0 \\ z = 0 \end{cases}$

$$\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 2z \Leftrightarrow \left(\frac{x}{a} - \frac{y}{b}\right)\left(\frac{x}{a} + \frac{y}{b}\right) = 2z$$

Deci (\forall) pt. al dr. d_0 este pe P . În consecință, toate dreptele din familia de dr. $\{d_\lambda\}_\lambda$ sunt generatoare ale paraboloidului hiperbolic P .

Analog, se demonstrează că avem același rezultat pt. fam. de dr. $\{d'_\mu\}_\mu$.

Arătăm că: $(\forall) \Pi_0(x_0, y_0, z_0) \in \Gamma, (\exists)! \lambda_0 \in \mathbb{R}$ a.c. $\Pi_0 \in d_{\lambda_0}$.

$$(S) \begin{cases} 2\lambda = \frac{x_0}{a} - \frac{y_0}{b} \\ \lambda \left(\frac{x_0}{a} + \frac{y_0}{b} \right) = z_0 \end{cases}$$

(S) sistem compatibil determinat (are sol. unică).

$$\lambda = \frac{1}{2} \left(\frac{x_0}{a} - \frac{y_0}{b} \right) \quad \rightarrow \quad \frac{1}{2} \left(\frac{x_0}{a} - \frac{y_0}{b} \right) = \frac{z_0}{\frac{x_0}{a} + \frac{y_0}{b}} \Leftrightarrow$$

$$\lambda = \frac{z_0}{\frac{x_0}{a} + \frac{y_0}{b}} \quad \Leftrightarrow \quad \frac{x_0}{a^2} - \frac{y_0}{b^2} = 2z_0 \Leftrightarrow \Pi_0 \in \Gamma$$

Cond. de compatibilitate a sist. este echivalent cu $\Pi_0 \in \Gamma$.
În plus, sistemul are o singură necunoscută și are rang 1,
deci are sol. unică.

În concluzie, prin Π_0 trece o unică generatoare a paraboloidului hiperbolic P , din familia $\{d_\lambda\}_\lambda$.

Analog, pentru $\{d'_\mu\}_\mu$.

Deoarece dr. generatoare din aceeași familie de generatoare a paraboloidului hiperbolic P nu pot fi concurente deoarece ar rezulta că prin pct. lor de concurență $\Pi_0 \in P$ ar trece 2 generatoare din aceeași familie &.

Vom demonstra că: 2 dr. generatoare din aceeași familie nu sunt nici perpendiculare.

Fie $\lambda_1 \neq \lambda_2$, presupunem $d_{\lambda_1} \perp d_{\lambda_2}$

$$d_\lambda: \begin{cases} \frac{1}{a}x - \frac{1}{b}y - 2\lambda = 0 \\ \frac{\lambda}{a}x + \frac{\lambda}{b}y - z = 0 \end{cases}$$

$$\text{dir } d_\lambda = \vec{n}_1 \times \vec{n}_2 = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ \frac{1}{a} & -\frac{1}{b} & 0 \\ \frac{\lambda}{a} & \frac{\lambda}{b} & -1 \end{vmatrix} = \left(\frac{1}{b}, +\frac{1}{a}, \frac{2\lambda}{ab} \right)$$

$$d_{\lambda_1} \parallel d_{\lambda_2} \Leftrightarrow \frac{\frac{2\lambda_1}{ab}}{\frac{2\lambda_2}{ab}} = 1 \Leftrightarrow \lambda_1 = \lambda_2 \text{ a.k.a.}$$

$$b) f(x, y, z) = \frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} - 2z$$

$$\begin{cases} \frac{\partial f}{\partial x} = 2\frac{x}{a^2} \\ \frac{\partial f}{\partial y} = -2\frac{y}{b^2} \\ \frac{\partial f}{\partial z} = -2 \end{cases}$$

$$\frac{\partial f}{\partial x} = \frac{\partial f}{\partial y} = \frac{\partial f}{\partial z} = 0 \rightarrow \text{system incompatibil}$$

Devi, toate jet. paraboloidului hiperbolic P sunt regulate.

Fie $m_0(x_0, y_0, z_0) \in P$

Planaul tg. la m_0 la P se scrie:

$$\bar{u}: \frac{x_0 x}{a^2} - \frac{y_0 y}{b^2} - z - z_0 = 0$$

$$d_{\lambda_0} \bar{u} \Leftrightarrow \left\langle \left(\frac{1}{b}, \frac{1}{a}, \frac{2\lambda_0}{ab} \right), \left(\frac{x_0}{a^2}, -\frac{y_0}{b^2}, -1 \right) \right\rangle = 0$$

$$\Leftrightarrow \frac{x_0}{a^2} \cdot \frac{1}{b} - \frac{y_0}{b^2} \cdot \frac{1}{a} - \frac{2}{ab} \lambda_0 = 0 \Leftrightarrow \lambda_0 = \frac{x_0}{a^2} - \frac{y_0}{b^2}$$

$$\Leftrightarrow \frac{x}{a} - \frac{y}{b} = 2\lambda_0 \quad \checkmark \quad \text{Devi: } d_{\lambda_0} \bar{u} \quad \left| \Rightarrow d_{\lambda_0} \subset \bar{u} \right.$$

Der: $m_0 \in d_{\lambda_0} \cap \bar{u}$

Analog, se procedează și cu dr. d_{μ_0} din a 2-a familie de gen.,
centree prin Π_0 și obținem și $d_{\mu_0} \subset \pi$.

! Proprietăți similare sunt valabile și pentru hiperboloidul
cu o pânză.

$$\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} - \frac{z^2}{c^2} - 1 = 0$$

$$\frac{x^2}{a^2} - \frac{z^2}{c^2} = 1 - \frac{y^2}{b^2}$$

$$\left(\frac{x}{a} - \frac{z}{c}\right)\left(\frac{x}{a} + \frac{z}{c}\right) = \left(1 - \frac{y}{b}\right)\left(1 + \frac{y}{b}\right)$$

$$d_{\lambda} \begin{cases} \frac{x}{a} - \frac{z}{c} = \lambda \left(1 - \frac{y}{b}\right) \\ \lambda \left(\frac{x}{a} + \frac{z}{c}\right) = 1 + \frac{y}{b} \end{cases}$$

$$d'_{\mu} \begin{cases} \frac{x}{a} - \frac{z}{c} = \mu \left(1 + \frac{y}{b}\right) \\ \mu \left(\frac{x}{a} + \frac{z}{c}\right) = 1 - \frac{y}{b} \end{cases}$$

Hiperboloidul cu o pânză este o suprafață dublu
reglată.

{Familia de dr. generatoare sunt $\{d_{\lambda}\}_{\lambda}, \{d'_{\mu}\}_{\mu}$ }